

KODEKS PRACY

KOMENTARZ

Poszczególne części komentarza opracowali:

dr Edyta Bielak-Jomaa

Art. 176–179, 304¹–304⁵

Dział dziewiąty – Zatrudnianie młodocianych (art. 190–206, z wyj. art. 197)

dr Andrzej Jabłoński

Art. 23¹–23^{1a}, 68–77

dr hab. Małgorzata Mędrala

Art. 102–103⁶

Dział szósty – Czas pracy (art. 128–151¹²)

Dział dwunasty – Rozpatrywanie sporów o roszczenia ze stosunku pracy (art. 242–265)

dr Paweł Pettke

Dział dziesiąty – Bezpieczeństwo i higiena pracy (art. 207–237¹⁵)

Art. 304

dr Piotr Prusinowski

Dział pierwszy – Przepisy ogólne (art. 1–18⁵)

Art. 22, 92–93, 101¹–101⁴

Dział piąty – Odpowiedzialność materialna pracowników (art. 114–127)

dr Ewa Wronikowska

Art. 105–113, 152–173, 238–241²⁸, 300

dr Marcin Wujczyk

Art. 67⁵–67¹⁷, 94–101

Dział trzynasty – Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika
(art. 281–283)

Dział czternasty – Przedawnienie roszczeń (art. 291–295)

dr Janusz Żołyński

Art. 22¹, 23²–67, 77¹–91, 104–104³, 155² (nowelizacja), 174–175¹, 176–177
(nowelizacja), 179¹–189¹, 190–191 (nowelizacja), 197, 199–200¹ (nowelizacja), 203–204
(nowelizacja), 229 (nowelizacja), 239 (nowelizacja), 241²⁹–241³⁰, 281 (nowelizacja),
297–298², 301–303, 304⁵ (nowelizacja)
Komentarz do przepisów przejściowych

Edyta Bielak-Jomaa • Andrzej Jabłoński • Małgorzata Mędrala
• Paweł Pettke • Piotr Prusinowski • Ewa Wronikowska • Marcin Wujczyk
• Janusz Żołyński

KODEKS PRACY

KOMENTARZ

Praca zbiorowa pod redakcją
dr. Janusza Żołyńskiego

Wydanie II

Stan prawny: 1 września 2017 r.

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
Gdańsk 2017

© Copyright by ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
 Gdańsk 2017

Projekt okładki:
 Artur Zdulski

Skład:
 Mariusz R. Marszałkowski

Korekta i redakcja:
 Ewa Kapkowska-Niemczyk

ISBN 978-83-7804-374-4

Wydawca: ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
 80-317 Gdańsk-Oliwa, ul. Obrońców Westerplatte 32A
www.oddk.pl; e-mail: oddk@oddk.pl; tel./faks 58 554 29 17

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów.....	9
O Autorach.....	13
Wprowadzenie.....	15

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 roku – Kodeks pracy

(t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1666 z późn. zm.)

DZIAŁ PIERWSZY. PRZEPISY OGÓLNE	21
Rozdział I. Przepisy wstępne	23
Rozdział II. Podstawowe zasady prawa pracy	67
Rozdział IIa. Równe traktowanie w zatrudnieniu	100
Rozdział IIb. Nadzór i kontrola przestrzegania prawa pracy	131
Rozdział III. (skreślony)	136
Literatura do działu pierwszego.....	137
Orzecznictwo do działu pierwszego.....	141
DZIAŁ DRUGI. STOSUNEK PRACY	151
Rozdział I. Przepisy ogólne	153
Rozdział II. Umowa o pracę	203
Oddział 1. Zawarcie umowy o pracę	203
Oddział 2. Przepisy ogólne o rozwiązaniu umowy o pracę	250
Oddział 3. Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem	282
Oddział 4. Uprawnienia pracownika w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę	363
Oddział 5. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	398
Oddział 6. Uprawnienia pracownika w razie niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia	436
Oddział 6a. Uprawnienia pracodawcy w razie nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia	451
Oddział 7. Wygaśnięcie umowy o pracę	457
Rozdział IIa. (uchylony)	480
Rozdział IIb. Zatrudnianie pracowników w formie telepracy	481
Rozdział III. Stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę	507
Oddział 1. Stosunek pracy na podstawie powołania	507
Oddział 2. Stosunek pracy na podstawie wyboru	529
Oddział 3. Stosunek pracy na podstawie mianowania	539
Oddział 4. Stosunek pracy na podstawie spółdzielczej umowy o pracę	546
Literatura do działu drugiego	552
Orzecznictwo do działu drugiego	561

DZIAŁ TRZECI. WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ I INNE ŚWIADCZENIA	583
Rozdział I. Ustalanie wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą	585
Rozdział Ia. Wynagrodzenie za pracę	614
Rozdział II. Ochrona wynagrodzenia za pracę	641
Rozdział III. Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy	675
Rozdział IIIa. Odprawa rentowa lub emerytalna	680
Rozdział IV. Odprawa pośmiertna	686
Literatura do działu trzeciego	690
Orzecznictwo do działu trzeciego	692
DZIAŁ CZWARTY. OBOWIĄZKI PRACODAWCY I PRACOWNIKA	697
Rozdział I. Obowiązki pracodawcy	699
Rozdział II. Obowiązki pracownika	763
Rozdział IIa. Zakaz konkurencji	787
Rozdział III. Kwalifikacje zawodowe pracowników	814
Rozdział IV. Regulamin pracy	830
Rozdział V. Nagrody i wyróżnienia	849
Rozdział VI. Odpowiedzialność porządkowa pracowników	852
Literatura do działu czwartego	866
Orzecznictwo do działu czwartego	872
DZIAŁ PIĄTY. ODPOWIEDZIALNOŚĆ MATERIALNA PRACOWNIKÓW	879
Rozdział I. Odpowiedzialność pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy	881
Rozdział II. Odpowiedzialność za mienie powierzone pracownikowi	912
Literatura do działu piątego	930
Orzecznictwo do działu piątego	931
DZIAŁ SZÓSTY. CZAS PRACY	937
Rozdział I. Przepisy ogólne	939
Rozdział II. Normy i ogólny wymiar czasu pracy	952
Rozdział III. Okresy odpoczynku	968
Rozdział IV. Systemy i rozkłady czasu pracy	978
Rozdział V. Praca w godzinach nadliczbowych	1038
Rozdział VI. Praca w porze nocnej	1088
Rozdział VII. Praca w niedziele i święta	1095
Pisma organów administracji do działu szóstego	1110
Literatura do działu szóstego	1110
Orzecznictwo do działu szóstego	1112
DZIAŁ SIÓDMY. URLOPY PRACOWNICZE	1117
Rozdział I. Urlopy wypoczynkowe	1119
Rozdział II. Urlopy bezpłatne	1159
Literatura do działu siódmego	1174
Orzecznictwo do działu siódmego	1174

DZIAŁ ÓSMY. UPRAWNIENIA PRACOWNIKÓW ZWIĄZANE	
Z RODZICIELSTWEM	1177
Literatura do działu ósmego	1304
Orzecznictwo do działu ósmego	1306
DZIAŁ DZIEWIĄTY. ZATRUDNIANIE MŁODOCIANYCH	1307
Rozdział I. Przepisy ogólne	1309
Rozdział II. Zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego	1324
Rozdział III. Doksztalcanie	1332
Rozdział IIIa. Zatrudnianie młodocianych w innym celu niż przygotowanie zawodowe	1335
Rozdział IV. Szczególna ochrona zdrowia	1340
Rozdział V. Urlopy wypoczynkowe	1362
Rozdział VI. Rzemieślnicze przygotowanie zawodowe	1365
Literatura do działu dziewiątego	1367
Orzecznictwo do działu dziewiątego	1368
DZIAŁ DZIESIĄTY. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY	1369
Rozdział I. Podstawowe obowiązki pracodawcy	1371
Rozdział II. Prawa i obowiązki pracownika	1397
Rozdział III. Obiekty budowlane i pomieszczenia pracy	1408
Rozdział IV. Maszyny i inne urządzenia techniczne	1410
Rozdział V. Czynniki oraz procesy pracy stwarzające szczególne zagrożenie dla zdrowia lub życia	1417
Rozdział VI. Profilaktyczna ochrona zdrowia	1437
Rozdział VII. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	1456
Rozdział VIII. Szkolenie	1480
Rozdział IX. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze	1489
Rozdział X. Służba bezpieczeństwa i higieny pracy	1497
Rozdział XI. Konsultacje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz komisja bezpieczeństwa i higieny pracy	1503
Rozdział XII. Obowiązki organów sprawujących nadzór nad przedsiębiorstwami lub innymi jednostkami organizacyjnymi państwowymi albo samorządowymi	1512
Rozdział XIII. Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac w różnych gałęziach pracy ...	1514
Literatura do działu dziesiątego	1515
Orzecznictwo do działu dziesiątego	1516
DZIAŁ JEDENASTY. UKŁADY ZBIOROWE PRACY	1517
Rozdział I. Przepisy ogólne	1519
Rozdział II. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy	1562
Rozdział III. Zakładowy układ zbiorowy pracy	1577
Literatura do działu jedenastego	1597
Orzecznictwo do działu jedenastego	1597

DZIAŁ DWUNASTY. ROZPATRYWANIE SPORÓW

O ROSZCZENIA ZE STOSUNKU PRACY	1601
Rozdział I. Przepisy ogólne	1603
Rozdział II. Postępowanie pojednawcze	1612
Rozdział III. Sądy pracy	1627
Literatura do działu dwunastego	1648
Orzecznictwo do działu dwunastego	1648

DZIAŁ TRZYNASTY. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WYKROCZENIA

PRZECIWKO PRAWOM PRACOWNIKA	1651
Rozdział II. (uchylony)	1683
Literatura do działu trzynastego	1684
Orzecznictwo do działu trzynastego	1685

DZIAŁ CZTERNASTY. PRZEDAWNIEŃ ROSZCZEŃ ..... 1687 |

Literatura do działu czternastego	1710
Orzecznictwo do działu czternastego	1710

DZIAŁ CZTERNASTY^A. (uchylony) ..... 1713 |

DZIAŁ PIĘTNASTY. PRZEPISY KOŃCOWE ..... 1715 |

Literatura do działu piętnastego	1763
Orzecznictwo do działu piętnastego	1764

KOMENTARZ DO PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH

ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1220) obowiązujących od 22 lutego 2016 r.	1767
--	------